

Bijlage: Bestemmingsplan en Natuurbeschermingswet/PlanMER

Voor het bestemmingsplan Buitengebied is een planMER opgesteld. Ook is een Passende Beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet uitgevoerd en maakt onderdeel uit van het planMER. Het planMER inclusief Passende Beoordeling is door de commissie voor de m.e.r. getoetst op volledigheid. De commissie voor de m.e.r. geeft in haar voorlopig advies aan dat in het kader van de Passende Beoordeling geen alternatief in beeld is gebracht dat niet leidt tot significant negatieve effecten op omliggende Natura 2000 gebieden. Hierdoor beschrijft het planMER geen uitvoerbaar alternatief in het kader van de Natuurbeschermingswet. Uit de wetgeving volgt namelijk dat een plan alleen doorgang kan vinden (lees: kan worden vastgesteld) als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC - toets¹ met succes wordt doorlopen.

Natuurbeschermingswet

Omdat er binnen het gebied van het bestemmingsplan buitengebied gemeente Dalfsen geen Natura 2000 gebieden liggen zijn alleen de effecten van vermisting en verzuring door Stikstof /Ammoniak van invloed op de omliggende Natura 2000 gebieden. De grootste bron hiervan zijn de veehouderijbedrijven.

De stikstof die neerkomt op alle omliggende Natura 2000 gebieden is in de huidige situatie al te hoog. De zogenaamde ‘kritische depositiewaarde’ van bepaalde kwetsbare soorten/planten in de gebieden wordt overschreden. Alle extra bijdrage die mogelijke uitbreiding van de uitstoot van stikstof door veehouderijen in Dalfsen geven, heeft daarom mogelijk een negatief effect op de natuur in de omliggende Natura 2000 gebieden.

Het toestaan van een activiteit waarbij negatieve effecten in de omliggende Natura 2000 gebieden niet uitgesloten kunnen worden is in strijd met de Natuurbeschermingswet. Dit betekent dat een bestemmingsplan dat een activiteit mogelijk maakt die kan leiden tot significant negatieve effecten in principe niet mag worden vastgesteld.

Regeling ontwerp bestemmingsplan Buitengebied

De agrarische bedrijven hebben een bouwperceel van 1 ha of 1,5 ha gekregen waarbinnen zij (bij recht) de agrarische activiteiten mogen uitvoeren. Indien dit bouwperceel nog niet volledig benut is dan bestaat de mogelijkheid dat er binnen het bouwperceel een uitbreiding aan bebouwing mag plaatsvinden. De bebouwing kan bestaan uit (vee)stallen wat betekent dat er sprake kan zijn van een toename van aantallen dieren. Een toename van aantallen dieren leidt in de praktijk vaak tot een toename van ammoniakemissie (uitstoot) wat vervolgens kan leiden tot een toename van ammoniak/stikstofdepositie op omliggende Natura2000-gebieden. Uit de passende beoordeling blijkt dat een toename van depositie tot significant negatieve effecten kan leiden wat (zoals hierboven aangegeven) in strijd is met de Natuurbeschermingswet.

Het ontwerpbestemmingsplan zoals dat ter inzage heeft gelegen bevat de regeling dat het bouwperceel met een wijziging een 0,5 hectare vergroot kan worden. Het spreekt voor zich dat ook deze uitbreiding gepaard kan gaan met een toename van stallen en vee. Ook dit kan vervolgens leiden tot een toename van emissie van ammoniak en daarmee een toename van depositie van ammoniak/stikstof op omliggende Natura 2000 gebieden.

Mogelijkheden regeling ontwerpbestemmingsplan

1. Regeling niet wijzigen

Bij recht en met een afwijking maakt het ontwerpbestemmingsplan de bouw van stallen mogelijk. Hierdoor kan een toename van vee plaatsvinden en daarmee kunnen significant negatieve effecten optreden op de omliggende Natura 2000 gebieden. Dit is in strijd met de Natuurbeschermingswet. Dit zou betekenen dat indien het bestemmingsplan op deze wijze wordt vastgesteld er in strijd wordt gehandeld met de Natuurbeschermingswet. Indien tegen het bestemmingsplan op dit punt in beroep wordt gedaan bestaat de kans dat de Raad van State het vaststellingsbesluit vernietigt.

---

¹

‘ADC’ staat voor respectievelijk ‘alternatieven’ ‘dwingende redenen van groot openbaar belang’ en ‘compensatie’

Dit is bijvoorbeeld recent bij het bestemmingsplan Buitengebied Zelhem bij uitspraak van 5 december 2012 gebeurd. (http://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=71598&summary_only=&q=zelhem)

Het punt dat de PlanMER laat zien dat er negatieve effecten zijn op omliggende natuurgebieden komt echter slechts in één zienswijze aan de orde. De indiener van deze zienswijze is waarschijnlijk geen belanghebbende. Of er dus een ontvankelijk beroep ingesteld kan worden is niet direct te zeggen. Er is dus een kleine kans dat op dit punt een ontvankelijk beroep ingediend gaat worden.

2. *Regeling wijzigen*

Uit de Passende Beoordeling is naar voren gekomen dat bij recht mogelijk negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen optreden. Bij recht mag er namelijk een beperkte uitbreiding van bebouwing plaatsvinden binnen het gegeven bouwvlak. De commissie voor de m.e.r. beoordeelt dergelijke mogelijkheden die bij recht nu al zijn gegeven als een nieuwe situatie i.c. als uitbreiding. Het vastleggen van de huidige situatie in het bestemmingsplan, waarbij iedere uitbreidingsmogelijkheid van bebouwing of bouwvlak ten behoeve van vee wordt uitgesloten, is uitvoerbaar.

Vanwege de werking en het doel van het bestemmingsplan ligt het niet voor de hand om de huidige feitelijke situatie door te vertalen in het bestemmingsplan. Een mogelijkheid om het bestemmingsplan op dit punt uitvoerbaar te laten zijn is het vastleggen van de huidige situatie en uitbreidingsmogelijkheden van bebouwing en bouwpercelen ten behoeve van een toename van vee aan een afwijking te koppelen waarbij de randvoorwaarde geldt dat er geen sprake mag zijn van significant negatieve effecten als gevolg van ammoniakdepositie op omliggende Natura 2000 gebieden².

Geredeneerd vanuit de Natuurbeschermingswet en eerdere jurisprudentie bestaat ook hier het risico dat deze striktere bepaling geschorst kan worden. Of deze striktere regeling Raad-van-State-proof is, is ook nog niet bewezen.

Ook is niet uitgesloten dat dit tot planschadeclaims zal leiden. Anders gezegd: de uitkomsten van berekeningen van een onrealistisch scenario (alle bedrijven breiden de komende 10 jaar hun veestapel maximaal uit binnen de kaders van het bestemmingsplan) zouden de individuele uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven voor de komende tien jaar onterecht kunnen blokkeren. In dat licht zijn ook de trends van belang. Het aantal bouwvlakken/bedrijven zal verder afnemen. Deze benadering zou ook niet passen binnen het uitgangspunt dat de raad met de vaststelling van de Structuurvisie Buitengebied heeft bepaald dat er ontwikkelingsruimte voor de landbouw moet zijn. Op deze wijze zou dit uitgangspunt wezenlijk worden ingeperkt. gemeente Dalfsen wil de ontwikkelingsmogelijkheden behouden voor uitbreiding.

In het platform Landbouw op 4 april is dit punt besproken met een delegatie van de LTO-Noord afdeling Dalfsen. Zij hebben hun zorgen geuit en zijn ook niet voor deze extra beperkingen in het bestemmingsplan. Als toch wordt gekozen voor een regeling wil men graag nader overleg, om dan wel een enigszins werkbare regeling te krijgen.

Nuanceringen bij huidige regeling in het ontwerp bestemmingsplan

In de praktijk moet voor een uitbreiding van dierenverblijfplaatsen/stallen een omgevingsvergunning worden aangevraagd in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Vergunningen in het kader van de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet haken hierbij aan. Op deze wijze kan de gemeente toetsen op negatieve effecten en sturen op het voorkomen van negatieve effecten.

Een bestemmingsplan dwingt geen ontwikkelingen af. Het is een instrument dat binnen vastgestelde en afgewogen kaders ruimte biedt voor de vooraf bepaalde gewenste ontwikkelingen. Dit impliceert enige mate van onzekerheid of en hoe de ontwikkelingen gaan plaatsvinden. Deze werking van het

---

² Indien een dergelijke voorwaarde niet wordt opgenomen wil dat niet zeggen dat de initiatiefnemer niet hoeft aan te tonen dat zijn initiatief niet leidt tot significant negatieve effecten. In het kader van de Nbwet dient dit altijd aangetoond te worden. De onderzoekslast blijft hetzelfde. Echter door deze bepaling op te nemen in de regeling komt er een signalerings/toetingsfunctie bij de gemeente te liggen.

bestemmingsplan verhoudt zich niet altijd geheel tot het doel van een Passende Beoordeling. Middels het uitvoeren van een Passende Beoordeling (eventueel inclusief het doorlopen van de ADC-criteria) dienen met zekerheid significant negatieve effecten van de voorgenomen activiteit op de instandhouding van de soorten (in Natura 2000-gebieden) te worden uitgesloten, terwijl op grond van het bestemmingsplan de geboden ontwikkelingsruimte niet met zekerheid wordt benut.

Elke gemeente die ruimte biedt in het bestemmingsplan voor veehouderij, waar stikstofgevoelige (in de nabijheid) Natura 2000-gebieden liggen en de achtergrondwaarden de kritische depositiewaarden overschrijdt, komt in de knel met het uitvoeren van een Passende Beoordeling. Significant negatieve effecten kunnen vrijwel nooit zonder meer worden uitgesloten wat zou betekenen dat een bestemmingsplan waar zonder meer ruimte wordt geboden voor veehouderij niet vastgesteld zou kunnen worden.

Op dit moment wordt daarom gekozen om de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan te behouden.

Voorbeeld van een dergelijke regeling

3.2.a Bouwregels

Voor het bouwen van bouwwerken gelden de volgende regels:

- a. de bebouwing is uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak;
- b. uitsluitend de bestaande stallen zijn toegestaan;
- c. een uitzondering op het bepaalde onder b geldt voor het oprichten van nieuwe gebouwen ten behoeve van het houden van landbouwhuisdieren onder de voorwaarde dat dit uitsluitend is toegestaan indien is aangetoond dat er geen sprake is van een toename van de ammoniakemissie van het betreffende bedrijf;

3.4 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 3.2. sub c voor het bouwen van stallen, mits is aangetoond dat er geen significant negatieve gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling van Natura 2000-gebieden als gevolg van ammoniakdepositie.

3.5. Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van bouwwerken met deze bestemming, wordt gerekend het gebruik van bestaande gebouwen niet zijnde stallen, voor het houden van landbouwhuisdieren.

3.6. Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in lid 3.5 ten behoeve van het gebruik van bestaande gebouwen voor het houden van landbouwhuisdieren, mits is aangetoond dat er geen significant negatieve gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling van Natura 2000-gebieden als gevolg van ammoniakdepositie.

Definitie landbouwhuisdieren:

dieren die in het kader van de uitoefening van een landbouwbedrijf worden gehouden in verband met de productie van bijvoorbeeld melk, vlees, wol, veren of eieren

De term 'dierenverblijf' gaf te veel verwarring omdat daaronder ook niet overdekte verblijven vallen. Daarom is nu gekozen voor stallen.

De term 'landbouwhuisdieren' sluit aan bij de milieuwetgeving. De definitie is toegevoegd.

Voorbeeld regeling ontwerp bp gemeente Groesbeek:

3.5.1 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik wordt naast het bepaalde in artikel 24.1 in ieder geval verstaan:

a het gebruik van gebouwen en overkappingen ten behoeve van de uitbreiding van de bestaande veestapel waarbij een toename plaatsvindt van de ammoniakemissie vanaf het betreffende agrarische bedrijf.

3.6 Afwijken van de gebruiksregels

3.6.1 Uitbreiding bestaande veestapel

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in lid 3.5.1 onder a in die zin dat bij een uitbreiding van de veestapel op een agrarisch bedrijf of een paardenhouderij de ammoniakemissie toeneemt, waarbij de volgende voorwaarden gelden:

1. bij gebruik van nieuwe stalruimte het in aanmerking komende beste beschikbare stalsysteem wordt toegepast om emissie van ammoniak te beperken en de toename van de ammoniakemissie wordt gecompenseerd door middel van mitigerende maatregelen.
2. Onder een mitigerende maatregel als hiervoor bedoeld wordt mede begrepen: compensatie door middel van een minimaal gelijkwaardige afname van de bestaande depositie op hetzelfde kwetsbare gebied, afkomstig van één of meer andere agrarische bedrijven.